

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Klimaat

Auteur

[Redacted signature block]

TER BESLISSING

Datum

13 maart 2025

Kenmerk

DGKE-K / 97663496

nota
TER BESLISSING

Beslisnota advies College van de Rechten voor de
Mens

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

Het betreft een reactie op het verzoek van de vaste commissie voor Klimaat en Groene Groei bij brief van 23 januari 2025 (kenmerk 2025Z00269/2025D02527). U wordt verzocht om een reactie te geven op deel 2 van het jaarrapport 2023 van het College voor de Rechten van de Mens (CRM) ten behoeve van het commissiedebat over het Klimaatplan, dat gepland is op 3 juli 2025.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de brief te ondertekenen en te versturen. De inhoud van de brief is interdepartementaal afgestemd met I&W, BZK, JenV en BZ.

Kernpunten

- Het CRM publiceert jaarlijks een rapport over mensenrechten in Nederland. Het jaarrapport over 2023 bestaat uit twee delen. Met bijgaande brief reageert u op de adviezen in deel 2 dat zich richt op klimaatverandering en mensenrechten.
- In reactie op het advies om maatregelen te nemen om de klimaatdoelen weer binnen bereik te brengen wordt in de reactie verwezen naar het Klimaatpakket groene Groei.
- In reactie op het advies om een landelijk koolstofbudget vast te stellen geeft u aan dat het Kabinet de interpretatie van het CRM van de Klimaseniorinnen-uitspraak (waaruit het CRM afleidt dat staten verplicht zijn een eerlijk nationaal koolstofbudget vast te stellen) niet deelt. In de reactie wordt verwezen naar de Kamerbrief van 6 juni 2024 waarin het kabinet is ingegaan op het algemeen beoordelingskader dat het Europees Hof in de Klimaseniorinnen-uitspraak heeft neergezet.
- In reactie op het advies om klimaatplannen voor Caribisch Nederland vast te stellen en te implementeren die zijn afgestemd op de plannen van Europees Nederland, verwijst u naar de kabinetsreactie op het

adviesrapport 'Het is nooit te laat' waarin wordt vermeld dat de openbare lichamen Bonaire, Saba en Sint Eustatius aan een klimaatplan per eiland werken. Deze plannen zullen maatregelen bevatten om de weerbaarheid tegen de gevolgen van klimaatverandering te vergroten. Het kabinet ondersteunt hierbij.

- In reactie op de aanbeveling om een mensenrechtenbenadering op het Nederlands klimaatbeleid te ontwikkelen en toe te passen, geeft u aan dat de bescherming van mensenrechten voor het kabinet een belangrijk uitgangspunt in het Nederlandse klimaatbeleid is. Het kabinet is van mening dat het beleid in lijn is met de mensenrechtenverplichtingen voor het tegengaan van klimaatverandering, zoals dat volgt uit het algemeen kader dat het Europees Hof in de Klimaseniorinnen-uitspraak heeft neergezet.